

A14 Activitatea : CENTRALA ELECTRICA

Aceasta centrala electrica produce energie umana creativa!

Teme: pace si violenta, cetatenie si participare, drepturile omului

Prezentare generala: Elevii identifica acte de violenta care apar in viata de zi cu zi , cauta moduri creative de a le face fata si gasesc solutii acestor probleme.

- Obiective:* - Sa identifice actele de violenta , cauzele lor si sa caute solutii
- Sa dezvolte abilitati de a coopera si a lucra in grup
  - Sa cultive un simt al dreptatii si responsabilitatii fata de ceilalti

Materiale : - O sfoara suficient de lunga, cat latimea clasei pentru a reprezenta cablul electric

- Foi de hartie A4 in 3 culori diferite
- Markere
- Pentru efecte speciale: clopotel sau inregistrari cu sunete, ”casti ” pentru tehnicieni, halat alb, cleste
- Role cu banda adeziva
- Un asistent care sa opereze efectele speciale – sunete, lumini sau orice altceva

Pregatiti clasa pentru a fi „centrala electrica”. Faceti loc in mijloc si intindeti sfoara (reprezentand cablul electric) la nivelul umerilor. Asigurati-va ca este prinsa bine.

Instructiuni:

1. Explicati elevilor ca ei vor lucra intr-o centrala electrica. Centralele obisnuite genereaza electricitate din carbuni, gaze, combustibili bio, aer, apa sau vant. Profesorul este managerul centralei si ei sunt tehnicienii.

Partea 1. Brainstorming- acte de violenta

2. Cereti elevilor sa se gandeasca la „acte de violenta din jurul meu”. Explicati-le ca nu trebuie sa gaseasca „lucruri mari”ca terorismul , ci acele acte de violenta pe care le intalnim in viata de zi cu zi la scoala, cluburi, pe strada sau acasa.
3. Impartiti elevii in grupe si dati fiecarei grupe cate trei foi de hartie colorata si un marker. Rugati-i sa impartaseasca cu ceilalti la ce s-au gandit si sa hotarasca impreuna care sunt cele mai importante de discutat. Trebuie sa le noteze pe hartie folosind litere de tipar.

4. Adunati hartiile si verificati rapid daca sunt dubluri. Puneti dublurile deoparte.
5. Impartiti elevii in doua grupe. Dati fiecarei grupe hartie colorata (culori diferite) si banda adeziva. Atarnati bucatile de hartie pe „cablul electric”. Fixati-le bine.

Partea 2. In centrala electrica

6. Cand sunteti gata si toate hartiile cu „forme de violenta” sunt pe sfoara, spuneti grupelor ca ati fost anuntati de *Directorul de sanatate si siguranta* ca centrala va fi inchisa. O pot tine deschisa daca „tehnicienii” gasesc o sursa alternativa de energie.
7. Mentionati din nou ca sfoara si hartiile reprezinta acte de violenta.
8. Explicati elevilor ca un motiv pentru care centrala este atat de periculoasa este faptul ca ea genereaza energie intr-un flux neuniform, sunt cresteri de tensiuni frecvente. Cand acestea au loc, singurul mod de a evita ca locul sa explodeze este taierea cablului. Aceasta este, insa, un procedeu extrem de periculos care trebuie evitat cu orice pret. Cand are loc o crestere de tensiune, vor aparea lumini si sunete de avertizare. Ei trebuie sa actioneze rapid pentru a devia acumularea de energie. Pentru a face aceasta ei trebuie sa gaseasca moduri de a transforma actele de violenta de pe cablul electric in actiuni pozitive.
9. Explicati cum va fi aceasta: Ei vor auzi sunetele. Profesorul va arata locul unde ar trebui taiat cablul si citeste cu voce tare cuvintele de pe cele doua cartonase, din dreapta si din stanga locului de taiat.
10. Porniti centrala electrica si lasati cam 1-2 minute. Faceti semn asistentului sa inceapa sunetele si luminile. Luati clestele si mimati ca sunteti pe cale sa taiati cablul intr-un anumit punct. Cititi cu voce tare cele doua forme de violenta si grabiti echipele sa inceapa munca de salvare.
11. Dupa un minut, opriti sunetul si lasati clestele. Cititi ce este scris pe „hartiile cu solutii”. Discutati sugestiile cu toti elevii. Puneti deoparte hartiile care nu au solutii realiste. Scoateti cele doua „forme de violenta” si exprimati-va usurarea.
12. Repetati aceste actiuni pana toate „hartiile violente” sunt date jos si inlocuite cu „hartiile solutii”.
13. Strangeti toate „hartiile solutii” de pe cablu si lipiti-le pe o foaie langa cele care exprima diferite feluri de violenta.

Intrebari si evaluare:

Analizati activitatea si discutati fiecare forma de violenta si solutiile gasite.

Cum s-au simtit in timpul activitatii ? Le-a placut?

Au fost de acord cu importanta cunoasterii diferitelor forme de violenta?

Care sunt cauzele unor acte particulare de violenta?

Sunt solutiile propuse realiste? Pe termen scurt? Dar pe termen lung?

Ce provocari sau rezistenta ar putea intampina oamenii care ar dori sa aplice solutiile gasite?

Cum pot tinerii să prevină violența și să aprobe alternativele pasnice?

Sugestii:

Dacă aveți nevoie să ajutați elevii la brainstorming-ul inițial, puteți da exemple de acte de violență împotriva indivizilor, de exemplu, batausii, poreclirea, sarcasmul, glumele proaste, telefoane sau mesaje jignitoare și vandalism a bunurilor personale. Puteți sugera ca anumite acte de violență nu sunt îndreptate împotriva unui anumit individ, cum ar fi violența din filme sau versurile anumitor cântece.

Sursa

“Centrala electrică” a fost dezvoltată dintr-o activitate dezvoltată de Dariusz Grzemny, Association for Children and Young People (Chance), Glogow, Poland.

Compass-Manual for human rights education with young people – Council of Europe